

M a h d i t a j s.

Cekschemmes sūnas. No Rihgas: Gerdr. basnizā jaunū mahzitaju eewedd. — Domehnu teesa ierente muiščas Kursemme, — sludd. pahr Bohtu semmes weberreigeem, kas rekruschu gaddō. No Selgawas: pahr floblmeistaru lobni us semmehm.

Mrsēmmes sūnas. No Berlīnes: pahr Bismarta weffelibu. No Schlewīgas: bantas saglis. No Parīšes: keisers pa seemu dšihwohs Nitzzā. No Englanđes: tattotu bišt. Manning. — seewešču brihwiba walšs darrīšchanō. No Itālijas: Itālijas nesaderrešchana ar pahwestu konzhiles deht. No Rohmas: pahr konzhili. No Turcijas: dūmpis Mesopotamijā. No Konstantinopelēs: Dalmāzijas dūmp. un sultana nesaderrešchana ar Egipte wiz.-t. No Jerusalemes: Gstreiku keisers tur eerešhojā. No Amerikas: reebineru sapulžeschanaš.

Bittas jaunās sūnas. No Rihgas: ahtra seema. No Leepajas pusses: pahr šča gadda ptaušchanu. No Polangas pussēs: pahr lobpu dahr-dšibu. No Harwas: kommissarow-Rostromsta tehwan kassas. No Aleksandrowēskas: pepešča seema. No Wolnijas: Rehmeršču kolonisti. No Krimmas: semmes-trihseschana. No Dreesas: nelaimē dšesu-zelkā.

Jaunakabš sūnas. Kā teelkungs zaur kuhleenu par dakteri tizzis. Pehteris un Tšaukie. Kas tam un tur waijaga. Grabmatu sūnas. Preštkumā. Tšigāns. Pantēdis dehts. Pulverēs prešča buehtēs. Šesluddināschana.

Cekschemmes sūnas.

No Rihgas, 7tā Nowember. Dširdam, ka nahkōschā swebtdeenā muhsu Gerdrutes basnizā eeweddīschohht to jaunū iswehletu mahzitaju Dtko.

— Baltijas guberniju Domehnu-teesa isfluddinajuse, ka 15tā Janwar 1870 tē pee schahš teefas noturreschoht torgu un pehž trim deenahm peretorgu pahr tohm no nahkameem Surgeem us 12 gaddeem us renti iedohdamahm Krohna muišchahm Kursemme, un prohti: Kuldigas aprinki: 1) Keel-Bezeres muišchu, 2) Dhschinceka muišchu, 3) Kanken muišchu; Selgawas aprinki: 4) Dhsolmuišchu (Wendorf), 5) Wezzmuišchas pušmuišchu, 6) Dhsolmuišchas Kranzentrohgu un Aisputtes aprinki: 7) Walteka pils muišchu (Schloß Neuhausen). Kas grihb kahdu no schahm weetahm renteht, teem preeksch torga sabīschanas tai paščā deenā libds pusēd. ja-

pecnešs leezibas pahr sawu dšihwes-kahrtu, un waijadšigu šalogu, kas til leels, kā weena gadda rentes summa. Wiffas flabtakas sūnas jau agraf warr dabbuht Domehnu teefas-nammā un pee to weetu aprinku lungeem.

— Widsēmnes gubernijas waldischana us walšs eekschigu buhšchanu ministera pawehlešchanu isfluddinajuse, ka pehž Keisera wišaugstakas pawehlešchanas no 25ta Oktobar 1868, teem rekruschu wezzumā (20—30 gaddus) buhdameem wibreescheem Bohtu semmē, kam kahdas wainas pee meefas, kadēht tee schkeet, ka wiiani farra-deeneštam ne-essohht derrigi, un ka teem newaijagohht wis eet us saweem rekruschu aprinkeem, teem teekohht dohta ta waktā, ka tee, pirms nahkama gadda rekruschu manifeste teef pasluddinata, kā arri pa 6 neddekahm no la laika, kad manifeste islaista, lai eet pee tahš rekruschu kommissiones, tur tee taggad dšihwo un lai to kuhds, wiianus ismelleht, woi tee par rekruschēem derr woi nederr; tad lai par to islubsd apleezinaschanas sibi, ko nosubhtihht tai kommissionei, tur teem us lohšescham ja-eet un tahdā wihšē tad winneem kas zelschš buhš atlaists. Sinnamš, ka pee ismelleschanas teem arr škaidri japeerahda, ka pateesi tee stabw rekruschu wezzumā.

No Selgawas. La kommissione, kam darrīschana ar Kursemmes semneeku liffumeem, irr pasluddinajuse no Baltijas guberniju general-gubernatora apstiprinatu schahdu liffumu, prohti, ka jemmju draudsēs ta zaur runnas-wihreem preeksch draudsēs-floblmeistereem nosalkama wišmasaka lohnes daktā — pee ka dšihwes-weeta un malka neteek pašfittiti — nebuhš buht masaka, ka trihs reis til dauds, žif pa-

gastu wezzakeem pehz ta kommissiones fpreeduma no 15ta November 1868, N° 297 nofazzibts, ween-
alga, woi to dohd skaidrâ naudâ, woi ar semmes aug-
teem, jeb dohd semmi, kas isness to paschu wehribu.

Abressemes sinas.

No Berlins. Zittas awises stahsta pahr
grafsa Bismarka wesselibu, ka, lai gan effoht isdau-
dsinahts, ka winsch itt labbi atspirdsis zaur Kabrls-
bades wesselibas awota uhdeneem, tomehr tas ne-effoht
wis teesa. Grafhs wehl arween effoht til wahjisch,
ka labbi gulleht newarroht un, lai gan ta wahjiba
ne-effoht nekahda nahwiga, tomehr dakteri tam ne-
buht newarroht wehleht us Berlini braukt un pee
fawa ammata darbeem kertees, jo tas tam buhtoht
par pohstu. Pehz schahm sinahm atkal nahluschas
zittas, kas pirmahs nofauz par neekeem un falka,
ka grafhs pateesi effoht gan til tabt atspirdsis, ka
drihji buhschoht atkal fawu ammatu darbus uznemt.
Kurras sinas tizzamas, to laiks israhdihs.

No Schweizijas. Preeksch kahda laika at-
pakkat Schweizijas walsts banka kassibers Schaer
wahrdâ bij aisbehdsis un bankas lahde atraddahs
truhkumâ 2 millioni franku. Kas nu tahdu skahdi
warreja peezeest! tapehz sagta pehdas mekleja pa
wisseem zekkeem un pa wiffahm mallahm un sagta
bildes isdallija wiffahm polizejahm, lai jo weeglaki
to warretu ussimeht. Sinnams, ka saglis gan
buhtu warrejis us Ameriku aisbeht, kad til dselsu-
zekki ween buhtu bijuschji un nekahdi telegrafi. Bet
fchee, prohti telegrafi, irr dauds schiglaki pahr dselsu-
zekkeem: tee ihâ brihdi isdalka sinas pa wiffahm
pasaules mallahm, lai tahdu un tahdu zilweku fa-
turra zeeti. Tâ nu schis saglis deesgan ilgi bij
flehpces pa Ciropu, prohti pa Wahjsemmi un Ita-
liju, kamehr nu reis no Italijas us Wihni brau-
zoht, pirmas klasses waggona kahds polizejas kan-
zelists pehz tahs bildes winnu ussimejis. Gan nu
schis nofauzahs zittadâ wahrdâ un isrunnu tam ne-
ruhka, bet passe nebija un wehl no sagtahs nau-
das labbi leelu dalku pee winna atradda klah, ka
arri apjagtas lahdes atflehgas. Tê nu bij putnisch
spohsids. Bet kas tad winnu us tahdu sahdsibu
fpeedis? Nekas zits, ka laimes-spehleschana jeb lot-
terijas, — kur kasses nandu aisnehmis, un arwee
paspehledams, jo wairak kahrojis to paspehletu at-
kal atwinneht atpakkat un tâ arween dsikak krittis,
kamehr pehzak nefinnajis zittadi glahbtees, ka ar
behgichanu, kad papreeksch wehl 41,000 frankus no
bankas kasses par zekka-nandu bij lihds nehmis.
Tahdi irr spehleschanas augli.

No Parihses. Awises stahsta, ka Franzijas
keisers Napoleons pa seemu nepalikschoht wis Pa-
rihsê, bet dsihwoschoht Nizza woi Mentonâ. Dakteri
winnam dohdohht tahdu padohmu, un keisers, kas
gan ihsti flims ne-effoht, bet taf arweeu wahjigs,
gribboht dokteru padohmam paklausibt. Kâ ihsten

notikschoht, to til tad sinaschoht, kad keisereene buhs
pahrnakluse un ta gribboht gan pasteigtees, ka abtrak
mahjâ tiftu. — Pahr keisereeni paschu falka tâ, ka
winna Egiptê to kanales isgubrotaju wezzo knngu,
kas winnai no raddu puffes, Ferdinand de Lesseps,
faprezzinaschoht ar jaunu freileni, kam wahrds Luise
Helena Mutard de Bragard. 25ta November winna
patte to laulibas kontrakti parakstischoht. Tad ta
prezziba!

No Englandes. Englandes kattoku erzbis-
kaps Manning, pirms us Rohmu us konzihli reiso-
jis, fawai draudsei isdewis leelu garru grahmata,
kur wiffu farakstijis, tadeht to konzihli turroht un
ka to buhschoht un wajjagoht par tizzibas liffumu
eezelt, ka pahwests effoht tas wihrs, kas newarr
malдитеes un ka winna pawehleschanas jafanemm
kâ no pascha Deewa dohtas. Tad teizis, kad zittu-
reis, kad Trientê konzihle turreta, bijuschji labbi
laiki, jo tad wehl wiffi effoht peederrejuschi pee kat-
toku tizzibas ween, bet taggad wairs tâ ne-effoht
wis, — tadeht arri taggad laizigas waldischanas
wairs newarroht us konzihli aizinah. Biskapi arr'
netekoht wis aizinati woi luhgti, bet preekschâ faukti.
Tahs grahmata, kas zittu tizzibu biskapeem un pro-
testanteem laistas, effoht usstattamas kâ mihligas
pamahzischanas no pahwesta puffes. — Weidschoht
fawâ raksta arr to fazzijis, ka Englande ittin labbi
effoht tai zekka atkal peekrist pee kattoku bajnizas
atpakkat.

No Englandes. Jo zilwekem brihwibas un
walkas irr, jo wairak tee gribb. Aplam til dauds
brihwibas zittur neatraddihs wiffâ Ciropâ, kâ irr
Englande. Un woi tee tadeht jau irr ar meeru?
Kas to dohs! Tahdi nepeepildami brihwibas pras-
fitaji Englande us to pastahweja, ka lai seewisch-
kahm arri dohdohht brihw, fawu padohmu doht walsts-
darrischanas un lai tahm arr buhtu walkâ ammata-
un runnas-wihrus wehleht lihds ar wihreescheem.
Schinni gaddâ parlamente daschâs leetas seewisch-
kahm tahdu brihwibu nowehleja; bet kas tad nu par
augteem no ta? Preeksch kahdahm neddekahm Ek-
feterê bija kahda draudses wehleschana un tê nu
seewischkas arri lihdswehleja, bet til tahdus wihrus, kas
labprahht turrabs un paleek pa wezzahm eerachahm
un nezeesch nekahdas jaunus eerittes nebs pahrlab-
boschanas; no schahdeem tilkuschji iswehleti 9 un
no tahdeem, kas pehz labboschanahtm zihthas, tiklai 3.
— Tadeht zitti prahhtigi wihri dohd padohmu, lai
no Deewa puffes seewischkahm nedohdoht brihwibu
arri pee parlamenta wehleschanahtm, jo tad tahs
warretu wiffu semmi nowaddiht atschgarnâ zekka.

No Italijas waldischanas puffes pahr to pah-
westa konzihli raksta tâ: Italijas waldischana to
konzihli turroht par kahdas sweeschas waldischanas
darbu, to strahdajoht tahda waldischana, ar to Italija ne-
kahdu beedribu neturroht un tadeht to konzihli bes
kahda apdohma warroht nofaukt par eenaida eemeslu

us Italiju. Tabdâ wihšê nu Italijas waldischana pehz pilnas taifnibas saweem biskapeem warroht aistleegt us to konzibli eet; tomeht ta labbat teem to pafauschoht gan, bet ar to sianu, ka tee lai neaemm pretti nekahdas tahdas pawehleschanas un liffumus, kas Italijas waldischanai pretti. Gan ta konzible teefoht turreta tahdâ buhschana, ka Italijai pahwinnas nospredumeem ne-effoht ko bihtees. Tomeht wianna newarroht wis usflattihht par jobku to, ka Franzija tahdai sapulzei, kas sapulzejusehs prett Italiju, sawu palihdšibu fneedsöht un to aistahwoht ar to, ka pa konzibles laifu to apfargajöht ar sawu karraspehku. — No scheem wahrdeem prohtams, ka Italijai naw lahga prahts us Franziju.

No Rohmas. So tuhwal ta Sta Dezember (muhfu 26ta Nowbr.) peenahht, jo karrigati pafaula sahht flattitees us Rohmu, gaididama tahs leetas, kas nahht. Peeminnetâ deenâ eefahkfees ta leela konzible jeb garrigo wihru sapulzeschanahs, us to jau wairaf kâ gaddu fataifahs. Pahwests Pius II. to nolizzis us Mahrijas eedšimschanas deenu tapehz, ka winšch sawâ laikâ to isgudrojis, ka jumprawa Mahrija arri effoht no swehta Garra eenemta, kâ Kungs Kristus pats un to par tizzibas liffumu eezehlis, un tadeht fattofeem tas Mahrijas wahrds tit mihtsch palizzis, ka ir wihreeschi nekfaunahs par Mahrijahm fauktees, ihpafchi tee no garrigahs lahrtas. Taggad biskapi no wiffahm pafaulas mallahm fabrauzöht Rohmâ un pahwests Rohmneekus bij usazijnajis, lai kristigâ prahtâ teem swešchineekem nowehloht kohrtelus pa welti, woi par lehto maksu; bet maj ween bijuschchi tahdi, kas pehz pahwesta prahta darrijuschchi. Leelaka dalka pilssehtneeku dohmajuschchi: taggad mums tahds brihdis peenahzis, kad labbu graffi warram nopelniht, kapehz tad nebusim to sanemt? Tadeht tee sawu ruhmi tik par dahrgu nautu ween isnohmajöht. Dšird ar, ka wiffaem teem garrigeem wihreem, kas us konzibli eet, ne-effoht wis weenads prahts. Bitti griböht pahwesta eedohmahm stipri pretti runnahht un neatšiht wis par pilnu to bausli, ko tas kahrojöht eezelt, prohti, ka wišs, ko pahwests nofalka, effoht pareiji un itt kâ pascha Deewa bauslis. Schai warrenai lepnibai wianni zil spehdami gribb turretees pretti tapehz, ka pahwests täpat warr malditees, kâ wiffi zitti zilweli. Arri laizigee waldineeki fattofu semmes to konzibli usflatta kâ tahdu teesae-deenu, fur arri winneem sawas kbeles marr zeltees. So kao pahwests, kâ rahdahs, gribb dahšas leetas pehz wezžas fenn sudduschas pahwestu warras strahdabt un tahdus tizzibas liffumus eestahdiht, kas laizigahm waldischanahm un wiannu liffumeem gluschchi pretti, tad jau fannams, ka lahgs nefas newarr iszeltees, jo garrigee ganni jau gan pah to gabdahs, ka awis paliks us wiannu puffi, un klausihš wairaf tam kâ nofauktam Deewa weetneekam, kam tahs muhschibas atflehgas rohšâ, nekâ laizigam waldineekam — kâ

tas jau wezžs laikšs dahšas weetas nolizzis. Dafehi biskapi us Rohmu reisodami, sawas draudjes meerinajuschchi ar tehwišchku gramatu, fur apfoblijušchi wiffu labbu un Deewa meeru un labklahschanu ween no tahs konzibles. Dširdesim un redsesim gan!

No Turzijas. Turku sultanam par errestibahm Mesapotamijâ, tas irr, Bagdades aprinki — kâ jau 44tâ Ari. peeminnejam, — tas dumpis eetöht wairumâ, jo dumpineeki effoht kahdi 3000 wibri, kas taifotees paschai galwas pilssehtai Bagdadei wiršü křist. Bitta fanna — ko gan wehl newarroht tizzeht — falka, ka dumpineeki ar waldischanas karraspehku reij affinaini iskahwuschees un karraspehku uswarrejuschi. — Turku sribdis ar Perseescheem effoht zaur Englandes un Turku wehstneeku palihdšibu pagallam pabeigts un islihdšinahhts.

No Konstantinopes raksta, ka Dalmazijas dumpis sultanam padarroht wairaf raises nekâ Gšstreiku keiseram. Montenegras firkam jau fenn wairs lahga newarroht ustizzeht un wezžais prettineeks Luka Bukalowitsch Herzogewinâ atkal zettotees kahjäs un masöz barrös tee dumpojotees pa Albaniju apfahrt; gan tee wehl ne-effoht ihsteni apbrunnöjuschees, jo tee par eefahkumu tik ween laupitaju ammatu dienöht. Herzogewinas eedšiwotaji beedrojotees ar Dalmazijas dumpineekem. Safet Pascha gan dohmajis, ka ar 1000 karras-wihreem rohbeschas warreschoht aispundeht, bet nekâ: waijagöht trihs reij tik daudj un t. pr. Bet tas flittakais schinni leetâ effoht tas, ka sultanam wiffas naudas-kafes effoht tufschas un saldati jau 5 mehneschöš ne-effoht lohni dabbujuschchi un karru eefahht bes naudas effoht tikpat, kâ nosprahguscham sunnim usdoht mahju apwakteht. — Tad wehl sultanam širdsahpes darra tas Gšiptes wize-kehniusch, kas nebuht negribb wiffu pehz wianna prahta darriht un tik gaidöht us tahdu isdemigu brihdi, kad warretu no sultana wiršwaldischanas pawiffam atrautes wakkâ. Ihsteni weenâ prahtâ tee nekad wairs newarroht tikt. Sultanam tas ween gukt us širds, ka wize-kehniusch schogadd' pa Giropu reisodams, buhschoht pee wiffahm leelwaldischanahm eelischkejees un peeglaudijees, ka, tahs nemaš pretti nestahweschöht, kad wize-kehniam patilšchoht kashofam kauno puffi greešt pretti sultanam. Jau Franzijas keisereene Eigenija oplam wahröus kâ ismehtajuse, ka sultanam nelabba duhscha palikluse un winšch us wize-kehniinu kaunaks palizzis. Wianna bes kahdas apdohmas sultanam azzis fazzijuse, ka wiannai us ta wize-kehniina effoht labs prahts un wianna pilnigi zeriöht, ka winšch effoht ustizžams lungs. No scheem wahrdeem sultans tuhlin faprattis, ka Franzija sribdes laikâ us wianna prettineeka puffi stahweschöht. Scha un daudj zitiu eemeslu deht nu sultans apnehmees, ka winšch pats ne-eeschoht wis us Suezes kanala atwehleschanu, bet labbat palilšchoht mahjâ. — Kad kâ irr, kâ jau laffijam, ka sultanam malki tufschchi un tas karras-

spehkm newarr lohni doht, tad tam gan jabihstabs, fa Egipte nefazekabs prett wiannu un wiasch tai newarretu pretti atturretees.

— Wehlfas sinna's stabsta, fa Montenegras firsts 20tâ Oktober konsuteem Slutari un Rugafas pilssehtâs grahmatu laidis, fur teem sianu, fo Montenegras senate sawâ fehbeschanâ nospreeduse. Nospreests, wisseem wiannu laudihm stipri aisleegt ar Dalmazijas dumpineekeem beedrotees, un wakti list us rohbeschahm, kas lai tohs dumpineeelus, kas pah rohbeschahm pahrbegtu, tuhlin fanemtu zeet, teem eerohschus usnemtu un tohs aischuhitu, fur waijaga.

No Jerusalemes. 9tâ Nowbr. (28. Oktbr.) raksta tâ: Ehtreiku Keisers pufsdeenâ no Foppes nahbdams tē ereisoja; Beduinu wirsneeki un 800 jahntneeki wiannu pawaddija. Keisers tuhlin apmetleja sw. kappa basnizu un Ehtreikijas hospize nehma mahjas-weetu. — No Daniel-Kameras, Libanus kalnōs, raksta, fa 10tâ Nowember (28. Oktober) pufsdeenâ Pruhfchu krohna-prinzis tur ereisojis un laudis ar leelu gawilleschanu wiannu fanehmuschy.

No Amerikas. Fihlabeledsijas pilssehtâ fa eeschohht lohpa us konferenze schihdu rabbineeri, fur tee gribboht farunnatees un spreest, woi nebuhtu labbi, jawus paharus skaitiht jaunâ faprotamâ wallodâ, un jaunus brihwafus likkumus zelt pahr bariabas ischkirshanu, laulibu un tâ wehl pahr zittahm leetahm.

Zittas jaunās sinnas.

No Sibgas. Schogadd', fâ jau daschu gadd', mums seema atkal usnahza peepefchi. Tit fo 1mâ Nowember deenâ tiltu daugawai nokehma, tad tuhlin leddus fahka gadditees un damplawas ilgi nedabbuja waktigi staigahht, jo pirmdeenâ un ohtdeenâ tit ar leelahm mohlahm tiffa leddum zauri. — Taggad falla atkal atlaidusehs.

No Leepajas pufes, tai 28. Oktober. Senneem gaddeem Oktoberi nau tahds leetus bijis tahds schogadd. Gandrihs wifs mehnefs zauri, bes maham pastarpahm — leetus aumatahm gahsees un — wiffas leijas ar uhdeni peepildijis lihds mallahm. Wezs Wahzu semneeku fallams wahrds teiz gan: „Kad ruddens mehneft (Oktober) dauds lihst, tad laudis kappâ wihst,“ bet lai Deews fehrgas, wifswairaf tarjonu, kas isgaischu gaddu jau dauds laudis kappâ guldinaja, scho seem' schehligi nowehrstu! — Gribbu wehl ihfi par muhsu fchi 1869 gadda ptauschanu, no fchi gabbala, pastahsliht: Zaur zaurim rehkinajohht bija sinnams gabs kuplahks un labbahks nekâ pehrn; bet tit dascham kuhdi ta leela leetus deht, ar to fanemshanu gahja un wiffa labbiba schogadd weegla no swarra: Rudsi pee mums welk tit 115 mahzimas, meeschy 100 mahz. un kweeschy 126—128. Leepajâ malfajohht taggad par rubseem 2 rubl. 50 lihds 60 kap., par meescheem 2 rubli, par kweescheem 3 rubli 20 un par ausahm

1 rubl. 10 kap. Rudsi schogadd masaf birra rijâ kulkohht fâ meeschy; zitti teiz, fa falna seedu laifâ rudsus maitajufi. Sirni tabropoti, zittadi nau flitti pehz mehra. Kartuppeki leijas un mahlu semmes par wiffam druwâ fanihka. Dasch knappus augtus redsejis; bet smilktē auguschy bijuschy labbi. Wifswairaf ta agreja sorte druwâ ruhdeja; tee no Pruhfcheem pirktee kartuppeki jo labbaki turrejabs un wairaf augtus dewa. Linni bija no auguma brachy, fehllas labbas un schkeedri linneem mihtkocht disheseni brangi. Kohku augti arri fa weetâs: zittōs dahrsōs, fur falna nebija seedus maitajufi, bija papilnam augtu, bet zittōs atkal tohti masums. Krihsdohtu bija knappums; bet pluhmju dauds. Meddus mas, reekstu fâ weetâs un fehnu tohti mas. Salnu augti dahrsōs labbi. Ruddens fehja irr wiffur kohfchi eesehlufti, ir ta febbu fehja. — Pirmais sneegs us ihfu laiku mums scho ruddeni nokritta 17. Oktober; zitti pehrkonu effohht preeksch tam dširdejuschy. Zekki, wifswairaf tee masee un neapkohpree, gauscham flitti un dubloti, fa tahka braufschana taggad pee mallas leekama lihds fals attezzehs uhdeni stihwinahht, lai newarr tezzehht. Lauteetis dseed: „Kam tu raudi affarinas, Ruddens brabli, pehz mahfinas?! Pawaffara dailajs brablis, lihds atweddihs waffarinu!“ — Leepajas dselsu zekku gan eefahfuschy daschâs weetâs Oktoberi jau taifht, bet rakschana, ta leela leetus deht, knappi us preekschu wehl gahjufti. Teiz, fa no teem Pruhfchu strahdneekeem zitti jau atkal us mahjahm atpalkaf demuschees un fa nu wairaf Kursemneelus pee darba aizinaschoht. E. F. S.

No Wolongas pufes. Es scho gabbalu lohpi schoruddeni dahrgi, wifswairaf zuhlas. Teiz, fa ap Kensbergu, Pruhfchōs, lohpi iskrittuschy; tadeht Pruhfchu uskuptfchi tahs zuhlas uspehrfoht un us Klaipehdu un tahkat dsennohht. — Septempera mehnescha gallâ, Lillsmuischeles rija, pee Kuzzawas, ar ugguni aisgahjufti. Rija bijufi gan apdrohschinata Leepajâ par 500 rubteem; bet rentneekam wiffa neiskulta labbiba, kas rijâ bijufi, lihds sadeggufti. Teiz, fa labbibas flahde ween, bes rijas, lihds 800 rubteem istaisohht.

No Narwas raksta, fa ta keisera glahbeja Dffipa Iwanowitscha Komissarow-Kostromskaja tehws, jau 65 gaddus wezs buhdams — tē Narwâ, fur bij atnahzis dšihwoht, tai 24tâ Oktober s. g. eede-wees laulibâ ar 23 gaddus wezzu semneeta meitu. To brihd' tiffat kahdi 10 zilwefi tai basniza bijuschy, jo wiffâ Narwâ neweens ne-effohht sinnajis pahrschahm kashahm.

No Aleksandrowskas, Selaterinoflawas gubernijâ. Tai nakti no 26tas us 27tu September kahōs weetâs schinni aprinki peepefchi leels aufstums ar leetu un sneegu pahrnahjis, — lai gan schis widdus tai paschâ lihnijs stahw fâ Parihsē. Zaur scho peepefchu laifagrohshchanohs 11 zilwefi

nahwi atradduschi un schee irr bijuschi ganni, fo apgehrbs newarrejis deesgan aiskfargabt no tahda aufstuma. Dewiaus jau atradda nomirruschus gan-nibâ un teem diweem zitteem gan wehl bij dschwiba eelschâ, bet tee bij til taht nobeigti, fa arr drihs isdsiffa. Wezzumâ tee bijuschi daschadi, prohti, no 9 libbi 60 gaddeem un pa leelakai dakkai wesselligi zilweki ween.

No Wolinijas. Jau preeksch gabda pirmee kolonisti no Behmeeschu semmes Wolinijas gubernijâ us dschwiba nomettâs un no ta laifa nu arween wairak nahf pakkaf. Schee, lai gan irr kattoki un turrigi laudis, labpraht gribboht palift par Kreewu semmes pawalstneefceem. Weens weenigs waddons wiannu widdû kahdas 379 familijas eewaddijis Row-nas un Dubnas aprinkôs, fur tee 9170 deffetines semmes nopirufuschi par 183,000 rubteem. Kahds kungs no Tschetu tautas fazzijis, fa winsch tohs 80,000 Tschefus, kas taîs gaddôs 1859—1864 us Amerifu gahjuschi, gribb eewest Kreewu semmê, jo arri wiannu no Slahwu tautas buhdami, peeder-roht ar zitteem Slahwu tautescheem kôpâ. Tâ stahsta turrenes awifes.

No Krimmas. Ta semmes-tribzeschana, kas Liwadijâ fajusta un pahf fo jau sinnohts, arri Se-wastopelê un zittâs weetas Krimmâ nomannita. 29tâ September pulst. 1, 20 min. pufsdeenâ Geo-dosijâ juttuschi tahdu stipru grubdeenu, fa daschas mahjas aiskplihfuschas. Schusalâ basnizu waijadseja aiskfleht, jo feenas tai tâ faplaisfuschas, fa drihs warroht fagabstees kôpâ. Scho paschu grubdeenu arri Saltâ fajuttuschi. — Arri Wahzsemme wehl allaschin kahdas tribzeschanas semmes eelschâs tee-loht nomannitas taîs paschâs weetas, pahf kurrâhm jau agrak effam sinnojuschu. Arri Perus walste, Deenwiddus Amerikâ, semmes-tribzeschanas biju-fchas, — bet tur ta jau eerasta leeta, jo tur pa laifam beesi ween tahda nelaimê useet.

No Odeffas. 15tâ Oktober Odeffas dselsu-zekkâ nelaimê notiffuse. Guitelowa statjonam bij weena rinda, kam 36 waggoni, peebrakufuse un grib-beja patlabban braukt prohjam, kad ohtra rinda 36 waggoni, kas prezzes wedda, arri brauza klast, ittin ahtri braukdama un lai gan sîhme bij uswilka, kas rahdija, lai fargabs, tomehr klastbrauzeji to nelikka wehrâ un brauza tai tê stahwedamai ar warru wirfû. Zaur to atbrauzeju lokomotive un 2 waggoni tiffa falaufti, 5 zitti waggoni samaitati un fleepes 50 fohlu garrumâ fapohstitas. Deewamschehl, arri weens zilweks faru dschwibu tê saudejis un daschi zitti nahwigi fadraggati.

Jaunakhs sinnas.

No Rijewas, 2trâ Nowbr. Augusta Keisereene, tee Leelfirsti Sergei un Paul Aleksandrowitsch, Leelfirstene Maria un Hesu prinzis Aleksanders schodeen pulst. 10 aiskreisfoja prohjam us Kiew-Kurskas dselsu-zekku. No te-jenes reisohs us Drelli, no turrenes pahf Witepsku un Di-naburgu teescham us Zarskoje-Selo.

No Darmstattes, 13. (1.) Nowbr. Schoribt agri attal tê un Leel-Geronâ semmê notrihzeja.

No Haagas, Hollandes galwas-pilssehtas, 15. (3.) Nowbr. Kihneeschu wehstneeki schodeen reisohs us Berlini un no turrenes ees us Pesterburgu.

No Neapeles, 12. Nowbr. (31. Dttbr.). Krohna-prinzesse schoribt tê dsemdeja jaunu prinzi, fo ar gohda-wahrdû nosauks par Neapeles prinzi. Mahte un behrns abbi spirgti.

— 14. (2.) Nowbr. Saunais prinzis schodeen tiffa kristlihts us to wahrdû Wiktor Emanuel Ferdinand. Nea-peles pilssehta bij par kuhmu, un birgermeisters bij pils-sehtas wahrdâ pee kristlichanas klast. — Slimmais feh-niasch labbi warr gulleht na brihscheem arri jau no gul-tas iskahpt. Ohdeens tam smette labbi un spehts attal rohdahs.

No Madrides, 13. (1.) Nowbr. Sawannas bistapu tê pahrnahfoht walfar Radikse fanehma zeet. Effoht pee ta atradduschi leelu summu naudas, fo tas weddis preeksch fchejenes Karlistu partejas.

No Newjorkas. Sabeedrotu walstu sekreters Fisch Spanijas wehstneekam fazzijis, fa sabeedrotas walstes ne-buht nebuschoht Kubas dumpineelus apstiprinaht par wal-dichanu, kas warr us sawu rohtu farru turreht.

No Dinaburgas, 6tâ Nowbr. Augusta Keisereene walfar pehz pufsd. pulst. 5 no Polozkas iskreisoja un wak-farâ ap pulst. 8 tê cereisoja. Schodeen pulst. 9 no rihta reisohfoht tahtaf.

Kâ leelskungs zaur kuhleenu par dakteri tizze.

Boris Godunow, zitreisejs Maskawas leelfirsts, bij ar grubtu flimmibu, kahju-zitti, fahrdstis, kas wiannu til dikti mohzija, fa winsch aisk fahpehm ne-sinnadams, fur fertees, dauds reises kâ ahrprachtigs plohsijahs. Sawam dakteram, kas nebij spehjis fahpes nekâ remdeht, winsch bij pawehlejis deggunu usschelt un turklast wehl simtu sitteenu ar pahtagu us mugguras usskaitiht. Kad daschadi bij istrakto-jees, tad beidsfoht wiannam nahza prahtâ, fa waija-goht wisseem pawalstneefceem isfluddinaht, fa katram, kas ween fo no daktereschanas sinnoht, effoht brihw nahft wiannu ahrsteht, un tam, kas derrigas sahles atneffischohht, winsch neween pateizigs buhschoht, bet bes tam wehl tahdu ar daschadeem labbumeem ap-dahwinaschoht.

Ap to laifu, kad wirfsminneta isfluddinaschana tiffa sinnama darrita, gaddijahs, fa kahda jauna leelmahte, Anka, faru wihru, Ufileffu, bij apfai-tinajuse; schis pehz ta laifa eeradduma bij leelmahti ar kreetnu pehreenu pahrmahzjijis. Leelmahtei peh-reens nebij wis lahgâ patizzis, tadeht wianna kih-foja, wihram par to kaut kâ atreebtees. Leelfirsta isfluddinaschana liffahs wiannai labs eerohzis buht, ar fo laulatam draugam atreebtees. Wianna no-gahja pee leelfirsta un tam lischkedama sahka stah-stiht, fa schai kâ laulatâi feewai gan nepeeklahtohs fawa wihra noslehpumus zitteem isplufschlecht, — bet turpretti kâ ustizzamai pawalstneezoi schai arri peenahfotees par fawa waldineeka wesselibu gahdâht. Tapehz newarredama panest, fa leelfirstam til breef-

migas sahpes jazerschobt, effobt schurru nahfufe pafazzibt, fa winnas wihram, Ufileffam, effobt tahbas sahles, ar kurrach warroht kahju-jikti jo abtri is-ahrsteht. — Saprohtama leeta, fa leelfirstam schahdu eeteifchanu dim'reij wis newaijadseja stabstibt; — winich pawehleja, lai leelskungs Ufileffs tuhlin pee winna atrahf.

„Tu nosohdichts blehdi! fa tu gan usdrohschina-jees, sawas sahles preelsch mannas wahjibas slehpt un likt man tahbas mohkas zeest?“ leelfirsts leel-kungam usbrehza. „Tu effi karratawas pelnijis, bet — taggad tuhlin eesahz manni ahrsteht!“

„Kungs, es lai sahles sinnobt preelsch jubsu flim-mibas, — fas to teiza?“ ta leelskungs pahrbihjees jautaja. „Teescham, es tahs nesinnu.“

„Wat ta? nu pagaid, es tewim tahbas sahles mahzischu,“ leelfirsts klabwa. „Swan! leez schim sunna-behrnam plezzus ar peezeesmit kohkeem no-graifst! un ja winsch tad wehl tahs sahles nesinna, tad leez winnu tai wifsdiffakä zcetumä eemest!“

Strahpe tiffa tuhlin iepildita un leelskungs ar affinainahm swihtrahm pahre plezzeem pee zcetuma durwim peewests. Leelskungs pamannidams, fa nu lakga wairs nebus, sawas isbailës arnehmahs sahles skappeht, — bet ar to sinnu, lai pakauj diwi neddetas waktas, kamehr tahs sahles famefle. Tas tiffa atkauts un leelkungam apbrunnobt wakt-wihrs lihtr dohts, fas nedrihsteja ne deenu neds nakti no winna atstahtees. Tahda wihse palaisst un pawaddichts winsch sawa isfamiffeschana wehlejahs, fa patte elle buhru to leelfirstu dihwu aisrahwuse; bet ko tas wifsdiffakä, — sahles bij noliktä laikä jagahda, jeb zittaci dihwiba weeta jadohd.

Das uppes eeleijas irr pasihstamas zaur sawu leelu pukka gresnumu un wairumu. No turrenes Ufileffs litka pillu wesnu ar daschdaschadahm puk-kehun un sahnehm atwest, kurras tad kreetni nowah-rija un to uhdeni leelfirstam preelsch sauteschanahs fataisija. Un al preets! leelfirsts tik knappi, fa bij wannä eesehdiez, tad jau ar skannu balji eellee-djahs, fa sahpes paleefoht masalas. Pehz tam leel-firsts wehl trihs rejes wannä sautejahs, tad Ufileffam par jo leelu brijnumu un preeku pawiffam atspirgahs.

„Ufileff,“ isweffetejees leelfirsts fazzija, „pelniht tu pelnijis gan effi, fa tewi leelu pakahrt, tapeh; fa tu mannum, sawam waldineekam, tik ilgi likti ar sahpehm mohzitees un sawas debbeschigas sahles slehpi; tomehr dihwibu tewim schinkoju; bet par to, fa tu tahds tauns bijis, tewim wehl simts sitteenu jadabbu. — Swan, leez tam besdeewim wehl simts sitteenus ar speekeem usdoht un tad wedd' winnu atkal atpaffat.“

Kad Ufileffu no strahpeschanas atpaffat atwedda, tad leelfirsts gabja pretti un winnam rohku sneeg-dams ta fazzija:

„Ufileff, mans dehls, nu tu effi redsejis, fa es prett flitteem flikts esmu, taggad tewim rahdischu, fa es prett saweem labb'darritajeem arri pateizigs esmu. Schè, nemm scho malku ar tuhstosch selta gabbaleem un scho kasehoku no wifsdahrgakahm adahm; turklah wehl tewim schinkoju to mutschu Bobrow ar tuhstosch semneekem! Wat tu effi ar to ar meeru?“

„Deews tas Kungs lai usturra un pasarga mannu schehligu, laipnigu un mihligu waldineeku!“ Ufileffs atbildeja un taisijahs, fa pa durwim teel laukä.

Mahjäs tiffuscham leelmahtewinnam nahza pretti un ap kallu kerdamahs un butschodama isfauza: „Deews swehti tewi, mans kungs un laulahs draugs! Es esmu taggad ta wifslaimigaka seewa wifsdiffakä; jo kam wehl irr tik gudris un saprattigs wihrs fa man?“

„Turri mutti, mahtigt, es sinnu wifsdiffakä, fas no-tizzis!“ Ufileffs atbildeja ar sahpu pillu gibmi. „Labi, fa tawa wiltiga laipniba tahdu gallu neh-muse; bet oht'reij fargees manni wehl kaddam par dakteri eeteift.“

R-y.

Pehteris un Tschaukste.

Pehteris. Nu atkal fa karra-laikä pee mums, ne swehtdeenu wairs neswehti, bet wifsdiffakä eelas rihb no lastu wesumeem ta, fa ir paschä basniza naw meera no ta leela trohstina. Teefa irr, fa pehz lai-zigahm mantahm ta pasaule dsennahs un plehschahs fa zihst ween, — muhschigahs, ko wehl naw ar sawahm azzihm redsejuschi, tahs zits atdohtu pa welti.

Tschaukste. Nu drihs falla to trohstini meeru-nahs. Wan warrbuht daschs knggis sawu mehrki ne-aisneegs; bet ko schinnis laikos daudj pahre to behda, ta manta jau apdrohschinata!

Pehteris. Bet woi tu to arr wehrä leez, fa lildj ar kuggu beigumu arri muhsu brattahm buhs pagallahm tee selta laikä un schenkereem un kabbaku kufna seewahm juddihz ta bazzata lehtr pelna, ko tee tehwinu sawahm familjahm atraudami, schewim un schahm eebahja malkä. Teem wihreem taggad nekas naw par dahrgu.

Tschaukste. Kä nu nè! Winn' neddel' manna seew-na tahda jaslimmuse buhdama, luhdja, lai tai pahneffoht par kahdu pimberi nehkus. Bet ko tu dohma, zif tee dahrgi! Trihs ween tik dewa par pimberi un man bij ja-atstahjahs. Skattohs ap-kahrt, fas tee dahrgi malfataji irr un ko dohma, muhsu brakti, darba strahdoneeki un semneeki, nemm ween un sawus mellohs naggus pilnus peefehruschi eet, fa kungeem ar smalkahm drahnahm garram eedameem dikti jafargajahs, lai schew apgehru ne-peesmehre. Apfahrtetejees semneeki taggad sawu dahria prezzi eeweddufchi, sehsh wihnuschos ap galdu, johsu-zeppeti un nehkus pilnä mutie ehsdami, fa kauft ween teel peedurtnës eelshä. Winneem taggad lehtri laikä, — bet mums jafarauj plezzi.

Pehteris. Tã jau irr: schodeen par fungu, rihtã par sunni. Gandrihs atkal buhs feerwahm tee schejenes gahrdehdeji jabarro, jeb tee ees garr fungu durrihm deedeleht woi — sagt. Salka, effoht brihw laiki, brihwlaudis nepeeklahjotees ar speekeem un rihtstehm pahrmahziht, kã agrak. Bet tã rahdahs kã speeki un rihtstes par agru irr atmesti, jo kamehr kaudis wehl fawu kahrumu un laiskuma wehrigi, tamehr tik ar speekeem un rihtstehm ween tahdãs warr drufzin fawaldiht.

Tschaukste. Teesã gan, tahdi par zeetumu ween maj ko behda, jo kauns winneem nepasthstama lecta.

Pehteris. Pagg', warru tew noteikt, ko pagahjuscha neddekã redseju, kã weenam semneekam tihri nejauschì un nezerrejoht usbrukta zeetuma fohds. Gedams pa Sinder-celu ceraugu, ka semneekam kas iskriht no ratteem. Pirms es to warreju aissneegt, jau tahds teesãs-sullainis to pazekt un kas tad bij? Mescha-pible. Teesãs-sullainis pee-eet semneekam, kas schelohjãhs, ka no zaura maija putnis winnam iskritnis, un tahdas pibles wairaf pee ta atraddis, to aiskwedd us teesu un eespunde krahtinã.

Tschaukste. Ka labb' tad tã?

Pehteris. Es arr' brihnejohs, bet pehz dabuju sinnabt, ka semneeks aiskleegtã wihsẽ pilssehtas meschã tahs pibles schahwis.

Tschaukste. Nu, un tad schim nebij wessela maija, fur tahs pibles eebahst? — Bet tas jau tã irr: blehdiba aiween ar laiku nahk klaijumã.

Kas kam un fur waijaga.

(Gevohrhts no weena humorista.)

Arrijam waijaga arkla un sirga,
Pafcha semmes un labra sirga.
Behdigam waijaga cepreezinashanas,
Badda zeetjam pa-ehdinashanas.
Censoram waijaga — nu redsehs woi teef! —
Schoreis pee G burta pahrskattitees.
Djelles-zella waijaga Widjemmei,
Daktera katrai kirspelei.
Ehrgelneekam waijaga kas plehschas miun,
Zittadi tas neto darriht sinn'.
Fabrika waijaga Widsemnẽ tohti;
Kas pagaidam irr, tas ispiida nohti.
Gohdigns waijaga ammatõs zelt;
Us ko pats tihko zitteem pelt.
Humoristam waijaga — nu, kas to dohs? —
Honorara; tad gan tas brihnotohs.
Jamestam waijaga ruhmes weetas,
Bet fur to nemt, kad wiffas zeetas.
Kas galwa pagastam, tam wehrã jalteef,
Zit katriis dohd, zit katram atleef.
Latweescheem waijag wehrã list,
Woi tee warr tautahm libdji list.
Mahjas weefam waijaga pastes-naudas,
Kahjam ween skraidohht paleef bes jaudas.
Nandas waijaga ko andelẽ schkirt;
Bes naudas zilweks nedrihtst ne mirt.
Opzihram waijaga selta treffes.
Pee meefneeka warr dabuht tik galku un deffes.

Pagastam waijaga stariilikas,
Bes labbas sinas naw zauritikkas.
Kafstijam waijag labbas spalwas,
Lintes, papihra un — pilnas galwas.
Strahducekam waijaga atpubstees,
Zittadi tam elpa warr aismirstees.
Tschaukstem waijaga ar Pehteri tittees,
Tad ween warr „Mahjas weefi“ littees.
Us leeldeenahm waijaga wistas oblas.
Wehl dascheem pagasteem irr jazekt skoblas.
Zittadi wehl buhtu ko fazzihht gan,
Bet tahtak bohstabu peetruhtka man. H.

Un tas noteekt bes wiffem smekleem.

Es kuhpu, tu kuhpi, wunsch kuhp —

Woi Suhß arr' negribbeet kuhpeht? —

Darra to un tas irr — pihpeht.

Es pihpu, tu pihpi, wunsch pihp —

Woi Suhß arr' negribbeet pihpeht? —

Darra to un tas irr — swilpeht. H.

Grahmatu sinas.

Pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plates warr dabuht:

Kursemmes weza un jauna Laika-grahmata us to gaddu 1870. Matka 10 kap.

Infantuziemies Lajka-gromata aba Kalenders us 1870 lu godu.

kotram irr 365cas dinas. Moksoj 15 kap. — Kas pi winas rejsies pierks 100 gobolu, tam ikkotrys gobols stowiejs tikwin 12½ kapijku, ajsto kad nurekinõj nust procentu.

Pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plates kunga, Wakmeister un Brugger un zittãs grahmatu-bohdõs, kã arri pee stahsta-pahrtulkoja, Pehterb. Mhr-Nihgã. Sudmallucelã Nr. 41, „Breedischa“ mahjas-weetã, irr dabujama schahda grahmatina:

Nihgas praweeschi. Stahstã, ko no Wahju wallodãs pahrtulkojis D. Wih to ling. — (Kõnemts no Wahj. awii. „Nig. Stg.“, farastihhts no Fr. Pilzer). Matka 15 kap. sudr.

N. G. A. Nõ 122 lassam scho sluddinashanu:

No Steenes muishas pagasta-teesã, Balneeras kreisẽ un Leepupes basnijas-kradsẽ, toho zaur scho sinams darrihts, ka tahs ap-palksch Steenes-muishas peederriegas Kalna-Inte un Lejas-Inte mahjas 28. November s. g. walst-teesã mahja us torgu wairaf-fohlitajem tifs pahredohtas. Tad nu zaur scho wiffi un it katriis, kam patikshona buhtu, teef usãizinati, pee laila tai minnetã deenã pee schihs pagasta-teesãs usohhtes; kã arri katram fohlitajam weens salõgs pagasta-teesãt par drehshibu bahs ja-cemãtja, tursh libhs peretorgas deenãt nts eeturhtis. 3

[Nõ 117.] Steenes muishas pagasta-teesã, 10. Oktober 1869.

Breckschf.: Andrei Bedisla.

Scrihw.: P. Stujin.

N. G. A. Nõ 80 lassam scho sluddinashanu:

Par ispiidishanu tahs Jaunjelgawas aprinka teesãs pawehleschãnos no 20. August s. g. Nõ 3587, teef no Krobna Eltschnumuischu pagasta teesãs sluddinchtis, to schaitan tai 27. November s. g. un 8. Januar 1870, tas teem mantineekem ta nelãika Behrtul Klewinshy peederriigs Schbrilles wirtzspilsteesãs un Jaunjelgawas aprinki, pee Leeljelgawas-Blukstes leelzella atrohdamãs Balku-krohgs, ar 29 puhruweetahm lauka un mescha-semmes, ehtahm un zitteem peederumeem, uhtropẽ wairaf fohlitajam par dshintu pahredohts taps. — Turwalas sinas schaitan dabujamas.

[340.] Eltschnumuischas pagasta-teesã, 11. Oktbr. 1869.

Teesãs skrhw.: R. Seegner. 1

No zeriures atwihlehtis.

Nihgã, 7. Novbr. 1869.

Atbildedamãs redaktehrs A. Leit an.

Preefsch Zehsihm un winnaas aprinka.

Ar scheem raksteem darram sinnamu, ta meh's 1. Oktober f. g. Zehstis effam eetaifijusch

wadmalu un drahm bohdi,

un fur peedahwajam schabdas prezzes wadmalu no rupjakahs libdi smalkato ferti, bufskinu no wiffahm mohtes sortehm, toht-willas bitfchu-drahmas; dahmu kleitu-drahmas willanas un pufswillanas, arri fattumu wiffwiffadu linnu-drahmas, sibda, toht-willas un willanus galwas-laktatus, no jaunatahs sortes willanu apleektamohs laktatus preefsch dahmahm; tapat arri ad-damas- un auschamas-dfijas no wiffadahm pehrwehm. Wiffas prezzes irr no labbatahs sortes un teef pahrdohdas par to lehtako tirgu.

W. Kampmann un beedr.,
fohpmanni is Waska.

Stoblas-sinna. Wegs-Sautas frohna pag. ftohla ihpafcha meitu-klasse irr eerikteta, fur teef mah-zitas libos ar zittahm ftohls mahzibahm: Wahzu un Kreewu walledas, wiffadi derrigi feewifschu rohfu darbi un flaweeres speleschana. Stoblas behnti teef losse henti woi par nauou woi us dipu-tafu. Sghd pat arri ismahzibis jaun's ftohlmeh-ster's tublit weetu warr dabbuht pat valihgu. Klabtatas sinnaas par wiffu to warr dabbuht pee Sautas mahzittaja jeb pee ftohlmehstera M. Klaf-son padr Baun-Beigawu. 1

Jaw labbi eemanuifschahs

zimdu-ichuhwejas

warr pahschwigu darbu un labdu lohni dab-buht tai glaje-zimdu fobitli no 1

F. Wittste,

Japeemelohs tai bohde prettim rachtufim.

Dimas gohdigas un darbigas meitas no sem-mehm warr fahda muischu deenestu dabbuht par fehka meitahm. Japeemelohs Ribga, Sinder-eela N 27, 1 treppt us augfchu, no pulk. 11-1.

Rihgas Latw. labdarriichanaas beedriba.

Swehtdeen, 9. November, Rihgas Latw. bee-dribas jaunaja nammä

konzerte

dohta no beedribas dfeedatajeem, un pehz beigtas konzertes iewefigs walfars. Ge-eeschanaas billetes buhs dabbujamas par 35 kap. pee efnoma un no pulksten 5 pehz pufedeenas pee kaffee.

Konzerte eesahstas pulksten 7.

Us scho walforu ueluhdi Rihgas Latw. bee-dribas un Rihgas Latw. labdarriichanaas beedri-bas sohjelus

Komiteja.

Ta pehrwju- un prezzu-bohde (irfchu galwa)

darra sinnamu, ta wiinna bes schijs wezzas boh-des wehl obtru Ralku-eela N 2 (agrataju Thiesja bohdi) ar to wahrou

„pee labba wezza drauga“

uenehmuse. Abbas bohdes apfobla lobbu un lehtu prezzt ka p. p. zulturu, kappiju, lehju no daschadahm sor-tehm, tapat arri pehrwes, ka: indigo, fofchenilji un fofchenilka-pafu, etstraktu un wiffadas sortes anilinu, wai fchidru jeb pulweri. 3

Wafas ehrgelites (Postitb) ar trim registereem, 4 ottawes leelas un ar labdahm stannigahm bal-sim irr pahrdohdamas leela Kalleja-eela N 60, pa weenabin treppehm augfchu pee grahmata- is-ressjeja W a r w.

Appafsch Steenes muifchas ne tahl no Limba-schrem irr diwas labbas semn. mahjas tublin us pirkfchamu dabbujamas. Klabtatas sinnaas dabbu-turpat pee muifchas-waltrichanas. 2

Pilniga rofshas-grahmata pr skrohdereem.

Teef sinmons darrihts, ta teem, kas scho min-netu grahmata apstelleja, 2 dalkas esnu peefuh-tijis un kas aribb, wehl warr apstelleht. It weens warr skaidratas sinnaas sawa draufesefstohla dab-buht, fur esnu prohwi no skrohdere-grahmataas ar isfladdinaschanaam nostellejis.

F. Dahmann, Ribga, Rehberb. Uhr-Rihga,
Dirnanu-eela (Muhlenstr.) N 22.

Chrgela-melodijumi un harmonifas teef schtimmetas, ta ta arri fatra is-sahpifchana pee winuachm ar apgalwofchonu is-darrita Mastawas Uhr-Rihga, leela Smilfchu-eela N 37, prettim „leelam pihpam,“ pee **C. Meßner.**

Tai pee Rihzes peederriga pufsmuifschu Pehtermuifschu irr ta pecua rente no Jur-geem 1870. g. isdohdama. Tas tuwakas sinnaas par scho isrenteschjanu turpat dab-bujamas.

Limbascha.

C. A. Puls

darra sinnamu, ta winsch sawa bohde attal no jauna sagahdajis papinam wiffadas wadmallas, bufskinu, paleto-drahmas, feewifschu drahmas, mel-nu, baltu un pellectu willu, ta arri melnas jufts-ahdas, tohtu-ahdas un farkanu saffijanu un wif-fas schahs prezzes un sohla pahrdohht par Rih-gas zennu. 2

Ed. Zietemann un beedr.

pakk-kambaris un pehrwju bohde,

Pehrerburgas Uhr-Rihga Ralku-eela N 15, pret-tim Balloschu ebraufschana.

Pahrdohdam par wifsehtako zennu wiffadas pehrwes, ka: anilini, pulweri un fchidstu, fofche-nilji un fofchinilka jatwi, fillumfahles pohda un bakkä pehrwejamass, ta ta sohla (seepu-sahles) libos ar pamahzifchana, ta jawagra. 2

Appafschu rakstittais peedahwa sawu leelu krah-jumu seifschu

1869ta gadda

Baireeschu, Braunschweigu un Kreewu appinu

ta arri Tiroleeschu bruhwer-swilki par wif-se-htakeem zenneem. 3

J. G. Fahrbach, Ribga.

Schuhnu-eela N 5 blattam meslu maksajamam nammam.

Zehfu kreife, Lasdohnes bas, draufse, Lasdohnes muifchas semneetu mahjas no daschadas dahlderu wehritbas teef par mehrentu malku pahrdohdas. Klabtatas sinnaas dabbu turpat pee muifchas wal-trichanas. 1

Gobwu-, firgu-, strengu-, alkas- un bihfele-bfelfu feebes no wiffada refnuma, ta arri delfu firgu-pinnekti un abfemmes arli preefsch weena un diweem firgeem teef pahrdohht leeluma un ma-sumä tai

J. Redlich

gruntiga

Englischu magafihne, Ribga.

S a h r f i

no daschada leeluma, no 50 kap. f. eesahloht libos 50 rubt. f. gabbala, irr arween gattawi dabbu-jami un teef peedahwati no 1

G. Gade, atrauke

Mastawas Uhr-Rihga, Sejus-basnijas eela N 5.

Walmeerâ.

Lohou glahfes no daschada leeluma fanehma un peedahwa us to lehtako 1

H. Trey.

Mast ehrgla-arkli pa 5 rubl. 50 kap., tabs turktaht peederrigas dalkas (leelas) pa 1 rub. 50 kap. linnu maksamee ratti un ratta spekti pa 2 rub., plihfes pa 4 1/2 kap. mahzina, mast fehki pa 6 un 8 rub., fchugguna kappakruili no 3 rub. eesahloht, majas ugguna- un dahfja-sprizes, wifis no labba materiala pagat-tawohhts, teef pahrdohht tai fchugguna- un ma-fchinu-fabrikli no 7

W. Jekkwik,

fabrikas-magafihne atrohahs Sin-ber-eela N 10, Seeda nammä.

Beigawas schoffejas mallä 12 werstes no Rih-gas irr semmes gabbali libos ar turktaht peeder-rigahm plawahm no Jurgeem 1870 us renti is-dohdami. Tuwakas sinnaas dabbujamas tai miltu-magafihne no Karl A. Schmidt, Kemmerer-eela, stark Slafhu- un Sauneeem wahreem. 2

Drifchas fillumu-sables,

fofchenilji,

pastu,

anilin-pehrwes un

pihku-pehrwi

pahrdohht leht

Wilh. Wetterich,

pee Pehtera basnijas.

No polizejas atwehleht. **Drifchis** un dabbujams pee blifchu- un grodmata-drifketaja Ernst Platz, Ribga, pee Pehtera-basnijas N 1.

Te Klacht Säcker funga bohdes grahmata rahditafs.

Fschigans.

(Statt. Nr. 34.)

Par to, kas frohgä notizzis, wis pagasts runnaja. To bija mas, kas melderam tabdu aptauneschanu newehletu. Ta leelaka dalka fazzija: „Ta bija strahpe par winna lepnibu,“ un daschi peeliffa wehl kahdus ruhstus wahrdus, ko melders gan nedabbuja sinnabt, jo runnatajeem buhtu tad slitti klahjees.

Kallejs bija tas wihrs, par to wiffi runnaja, jo winsch bij wiffus puifchus atreebis, kas sawas azzis pa wolti us Marrinu mettusch. Kallejam tas, sinnam, patikka, winsch par to preezajahs. Winsch bij melderam parahdijis, ka winsch no newecna neleefahs nizzinabt; ka winsch pret Marrinu, kas winnam pilnigi uestizzejusees un sawu mihlestibu prettim neffuse, nefaunigi isturrejees, to winsch newarreja atsiht. Winna eelfschiga buhschana bij neaplohyta, zittadi winsch ne par to ta nebuhtu darrijis.

Kallejam tas sahpeja, ka Terenzis winnu ar leelaku spehku semme nosweedis. Kallejam bija daschas deenas gultä jayaleek; winsch apnehmahs Terenzi apfuhdseht; tatschu no ta atstahjahs, tapehz ka bihjahs ar Terenzi fastapt, un tad warbuht sahktu atfal par to leetu no jauna runnabt, tas nebija kallejam patihkams.

Melders atmetta wiffas darrischanas ar pagasta laudihm. Winsch dabbuja gan sinnabt, ka par winnu paschu un par Marrinu usjohbobami runnaja, bet winsch bija par lepnu un leeligu, ka sawas errastibas par to nenoflehptu. Zaur eenaidu ar pagasta laudihm winnam bija arri masal maktamo; par to melders nefa ne-istaisija, jo winsch bija deesgan baggats, ka par to ko behdatu. Winsch sahka us pilshjektu andeleht, un winnam bija wairak darba, nefa warreja padarriht.

Melders kehrahs daubsfreis' pats pee darba, lai warretu sawas errastibas peemirft, un tas atweegloja daubsmas winna grühtu prahtu.

Simtrei' wairak nefa melders Marrina zeeta. Winna newarreja pasemmoschanu un nefaunigo aptauneschanu aismirft. Winnas mihliga dabba, pat winnas sahrtree waigi nosudda, un daubsfreis' farkanahs azzis pastahstija, ka winna kluffiba raudajuse. Winnai nebija neweena, kam winna sawas sahpes warretu isfuhdseht, un tas, ka winnai wifs kluffu firdi bij jafagrausch, tas winnu notehreja.

Melders errojahs, ka Marrina nespehja sawas sahpes noslehpt; winsch buhtu dauds par to dewis, ja winna wehl sawu jautru dabbu atdabbutu; tatschu winsch arri redseja, ka winnas spehki preefsch tahdahm firds sahpehm par maseem. Winsch zeeta lihds, un faut sawä firdi peemetta, ka Marrina winnam par spihiti ar kalleju tinnojusees, taf winsch bija mihligs un labs pret sawu meitu, lai winnas sahpes newairotu.

Gesahkumä winsch dohmaja, winna behdajotees tapehz, ka sawu mihlako pamettusi, un ka winnas firds wehl tam peekerrahs, kas winnu tif nefaunigi atstahjis, bet mannija drihs, ka us nepehdahm.

Marrina bija Behteri pateesi un no firds mihlojuse. Ja tas tai deenä esarä buhtu gallu dabujis, tad winna to buhtu warbuht ilgus gaddus apraudajuse; bet winna beskauniga neustizzeiba bij ahtri mihlestibu no winnas firds isdfinnuse. Winnas lepniba prettojahs, ka winnas firds tahdu mihlo, kas winnu tif neganti aptaitinajis.

Pret Terenzi winna bija no tahs deenas, kad tas us dsirnewahm atpaffat nahjis, azzihm redsoht, zittada palikkuse. Sawas agrafajahs bailes winna bij pamettuse, un faut winni abbi retti fastappa, tatschu winna bija laipniga pret Terenzi.

Terenzis darrija wiffu, kas winna spehka stahweja, lai warretu winnas tehwa patiffchanu eemantotees. Winsch juttahs fewi laimigu, un winna nemeeriga dabba pasuddahs arweenu wairak.

No winna jaunahm deenahm winsch tiffa arweenu no wiffeem zilwekem atstumts un ka par spittaligu uskattihfts. Weens pats, bes patwehruma usaugdams winsch bija gandrihs par meschneetu usaudsis, eenahs ar wiffeem zilwekem bija winna kruhtis eesadses; winsch karoja weenumehr ar zitteem zilwekem. Wifs taggad bij zittadi pahrwehrtes. Dsirnewas winsch pirmo reisi bij weetu at-raddis, kur winnam wiffas zilweku rehtes, ka zitteem, peederreja, kur tas labs, kas pee winna bija, tiffa atsihts. Tas pa-augstinaja un stiproja winna sajuschchanahs un apmeerinaja winna kaisligas affinis.

Meldera deht Terenzis buhtu taggad katru brihdi sawu dsihwibu nodewis, winsch publejahs no wiffa spehka, lai warretu us preefschu meldera patiffchanu yatureht. Melderam nebija nekahda eemesta, par Terenzi fuhdsetees; melders turreja Terenzi deenu no deenas mihlaku. Melders bija us to lepns, ka winnam zaur faprattingu apeeschchanahs isdewees puifcha farkas affinis rahmakas darriht, un ka winsch us to nebija kluffjis, ko laudis runnaja. Winsch ar to bija no jauna parahdijis, ka winna azz smallaka nefa zittu.

Melders sinnaja, ka Terenzis Marrinu mihlo, un winsch tai leeta ne us kahdu wihfi starpä nenahja. Ja Terentscham laimejahs, meitas mihlestibu eemantohft, tas winnam nebija prettim, jo Terenzis winnam bija patihkamaks meitas wihrs, nefa kahds no pagasta puifcheem. Winsch turreja Terenzi par gudraku un freetnaku, nefa wiffus pagasta puifchus lohpa, un bija pahrleezinajees, ka Terenzis nefa ne-taupihfs, lai warretu Marrinu laimigu darriht.

Tä dsirnewas daschas neddetas pagahja kluffi un meerigi. Dsirnewu eedfihwotaji dsihwoja par fewi un satikkahs mas ar pagasta eedfihwotajeem. Pagasta bij kahdu laiku dauds ko runnabt. Kallejs

gribbeja kafsas taifihht un fataifijahs us tahm leeliffi. Tà wiafch, kà wianna bruhte, bija baggati; abbeem bij ta lepniba, kafsàs faru baggatibu wiffeem israhdiht.

Gandrihs wifs pagasts bij kafsàs eelubgts, un kallejs leelijahs, ka wiafch bubfchoht kafsas fwehtihht, kaddas wehl pagastà libdi fchim ne-effoht bijufchas.

Melders, prohtams, nebija kafsàs eelubgts — tas par fchahdu gohdu gan pateiltohs. Melders bija nomeerinajeas un fmejhahs, kad wiinam par kalleja leelahm fataififchyanahm preelfch kafsahm stahstija. Kas wiinam par dattu ar kalleja kafsahm, tahs wiinam jaw newaijadseja aismakfahht.

„Mannis pehz wiafch warr wiffu pagastu samtà un fihdà gehrbt un wihnà masgahht,“ melders fajzija. „To gohdu, to wiafch ar to fapelnahs, es wiinam labprahht wehlu.“

Kallejs dabbuja fchohs wahrdus finnaht un erojahs par teem. Zaur to, ka wifs pagasts pee wianna turrejahs un littahs fewi no wianna pahrwaldihht, wiafch bija wehl pahrgalwigats palizzis. Bes ta kallejs wehl par melderi dufmojahs, ka tas wiinu tik auksti atbihdijis. To wiafch newarreja aismirft.

Kahdas deenas preelfch kafsahm labba datta puifchu un jaunu wihru bij frohgà fapulzejuschees. Schee bija no brandwihna fajillufchi un runnaja par kafsahm; johkodamees kahds waizaja kolleju, wai tas jaw miltus preelfch kafsahm farraschas fapirzees.

„Pag!“ kallejs esauzahs, eefam wiinam kabda dohma galwà raddijahs. „Aha! Miltus es jaw tē tuwumà warru dabbuht, jo dfinawas naw tahlu. Melders naw kafsàs eelubgts; lai nu wiafch tihri tuffchà nepaleef, es gribbu no wianna miltus pirft un tà wiinam petau doht.“

„Wai tu pateesi tizzi, ka melders tew miltus dohs?“ weens puifis fajzija. „Ne fajuju wiafch tew nedohs, un ja tu wiinam miltus ar feltu usfwehrtu! Es wiinu pasihhtu.“

„Aha! Es finnu, ka melders man miltus nedohs,“ Karstinsch atbildeja, „bet wiafch errofees, ka es pee wianna fuhtu un wiinam leeku fajziht, ka milti preelfch mannahm kafsahm wajjadfigi. Man ar wiinu wehl ja-aprehkinajahs; errastibas wiafch warr par kahdu ismakfas dattu usfattiht.“

„Ro tu gribbi fuhtihht? Es dohmaju, melderam atbildes netruhhts — ar wiinu nedrihtit johkotees.“

„At tà!“ Karstinsch fajzija. „Es wehl mafak! Mans sellis warr pee wianna eet, tas wis arri ne-leekahs us fawu deggunu danzoht, un ja melders wiinu pa gohdam neuskemni, tad wiinam pafcham waina us fewi ja-uskemni, ja wiafch ar manna selles kullafu draudfiba nahht!“

„To nedarri, Pehter,“ kahds no puifcheem fajzija; „es finnu, ka melders us mums wis labba prahhta neturr, bet wiafch muhs neaisteef, tadeht nezelfim arri ar wiinu kildu.“

„Tu bihstees wiinu warbuht?“ kallejs isfauzahs. „Es isdarrifchu, to es reis' apnehmee; ja kilda no ta iszefkahs — nu, man tas ween' alga, gan tad rahdifees, kas asti eewelf. Schodeen jaw es fuhtu fawu selli us dfinawahm; paleekat fche, kamehr es eetu, fawam sellim to usdoht; es nahfichu tuhlin pee jums atpaffak; jo fche sellam atbilde jadohd, kà isdewees!“

Wehl reis' prohweja wiinu no fawas apnefchanahs nogreest; kallejs palikka pee fawas nodohmas un aifgahja no frohga. Wiffi, kas frohgà bij, frat-tija galwas; wiinu finnaja, ka tas nebija labbi melderi kaitinahht.

Melders stahweja ar Terenzi dfinawu durwoju preelfchà. Melders bija schodeen' labbà prahtà un fmejhahs ar Terenzi farunnadamees. Peepefchi farahwahs wianna usazzis; wiafch eeraudfija kalleja elli dfinawahm tuwojotees.

Ufchi un leeligi sellis peenahja pee meldera.

„Mans meisters fuhta manni pee jums,“ sellis fajzija bes fweizinaschanas, „wiafch gribb pehz kahdam deenahm kafsas turreht, tapehz man irr no jums milti preelfch kafsahm farraschas japirft. Mans meisters leef jums fajziht, lai juhs wiinam no wifslabbakeem milteem dohdohht, jo wiafch effoht eeraddis labbu farraschu ehht, un wiafch gribboht jums arri zaur miltu pirfchanu kahdu petau doht.“

Melders palikka farkans, tad attal bahls. Wiafch fajutta to apfmeefchanu, kas selka wahrdos; wianna aqs raustijahs, wifs wianna stahws drebbeja.

„Taws meisters tew fuhta un leef to fajziht?“ melders fajzija, un bahls gandrihs aifrahwahs.

„Sinnams,“ sellis atbildeja kaitinadams. „Kallejs gribb no wifslabbakeem milteem, jo wiafch fpehj aismakfahht, bet ja jums tahdu miltu naw, kas preelfch wiinna dreegan labbi, tad wiafch gribb no pilfsehtas list west!“

Bailigi Terenzis raudfijahs us fawu faimneeku. Terenzis dfindeja selka apfmeefchanas pilnus, kaitinadamus wahrdus, wiafch mannija, zif warreni melderam eelfchà wahrijahs; katrà azzumirfli meldera dufmas warreja ahra pluhst, un tas wairš ne-fpehja fawalditees un warreja ahtrumà to padarriht, kas pehzak gruhht janojchehlo. Jaw raudfijahs melders ap fewi pehz kahda eerohtfcha mefldams, tad Terenzis fatwehra fawa faimneeta rohku un fajzija tam to fluffu aufi.

„Salki fawam meifteram,“ melders tad atbildeja ar tik meerigu bahsi, zif fpehja, kaut gan bahls wehl arweenu trihzeja, „falki wiinam, man irr gauschi labbi milti, wiafch warr tik patš nahht miltus pirft, un es wiinam tad arri rahdichu, kà kafsahm farrascha jazeypp! To tu warri wiinam fajziht! Pagaid' jel wehl mafu biihtinu! Taws meisters buhs tew par to finnu, to tu man neffis, aismakfajis, tapat es arri negribbu, ka tu wiinam mannu atbildi par

brihwu neffi — sche! wairak taw's meisters tew gan nebuhs dewis!"

Winsch eespeeda isbrihnojuscham sudraba rubli rohkâ un eegahja dsirnawâs.

Sellis palikka stahwoht nesinnadams, fo darriht. To winsch nebija sagaidijis. Schis bija us kahdu rupju wahrdu, wai us plikki fataisijees, bet ne us aismafsu.

"Nu, tu jam atbildi, kahda tew meisteram japahrness, dsirdejis," Terenzis fazzija pee stendera atspee-dees. "Kallejs grihb labprah't kildu eesah'tt, lai winsch tad taf pats nah't, ja winsch naw bahba."

"Ja gan, atbildi es winnam aisnessifschu!" sellis fazzija. "Winsch pats nah't!"

Sellis gabja prohjam, jo ar Terenzi kildu eesah'tt, winnam nebija lustes. —

Ar nepazeetibu kallejs gaidija frohgâ sawu wehstneffi atpaffat nah'tam. Schis nah'za pehz kahda laika.

(Us preefschu beigums.)

Wasuddis dehls.

(Patrefigs notittums.)

J. D—lau.

Mahzitaja Friedheima mahjâs bija wi's kluffu; jo wezzakajs dehls Filip's preefsch kahdahm deenahm pirmu reisi fwehtu wakkarinu bij baudijis, un tehws, mahte kocht zerreja, ka ta fwehta deena, kurrâ tas sawu tizzibu atjaunojis, wi'na prah'tu pah'rwehrtih's. Filip's jau no behrnu deenahm bij nefawaldams sehns, tas tehwa un mahtes wahr'dus turreja par'neefu, bet pats sawus zellus staigaja. Kad tehws kahdu reisi weenu smalku stahstu grahamtu winnam dewe lafsiht, winsch nehme ah'tri pehz tam zittu grahamtu rohkâ, kurrâ no reisofchanahm juh'ras laupitajeem un zitteem breefmgcem darbeem aprakstih'ts; kad mahte winnu luh'dse, arr zitteem behrncem spehletees, tad ne=ilgi pehz ta Filip's jau atkal faktâ seh'deja un sawâ landtahrte fhattijah's. Wezzaki newarreja wis suhdseht par winnu, ka winsch slinks jeb kuh'tris effoht; bet, tillai falloht, winsch pats sawus zellus staigaja.

"Dehls," — tehws reis teize us Filipu, "nu irr tas laiks atnah'jis, fur tew fo wajaga mah'zitees, manna un mahtes wehleschana irr, ka tu par mah'zitaju paliktu." Bet Filipam gabja pawiffam zittas doh'mas zaur galwu. Tah'tâ, tah'tâ pasaulê — tur wi'na doh'mas un wehleschanas neffah's.

Kâ jau pirmat teikt's, pee Friedheima mah'zitaja bij wi's it kluffu, jo schodeen bij Filip's sawas doh'mas isteizis, ka winsch tik par fuggencefu grihb'oht palikt. Par kohpmanni, wai frohna wihru winsch nebuht negri'b'eja luh't. Tik us uh'deni un uh'deni winsch gri'b'eja par leelahm juh'rahm kraukt un fwe'schas jemmes redseht. "Lai noteek, mans dehls, pehz tawa prah'ta," tehws fazzija us Filipu, "tu warri par juh'ras brauzeju palikt, bet apdoh'ma, ka tâ few gruh'tu

ammatu effi wehsejees, un ja tew kah'dureij' flikti klah-jah's, tad nefakki, ka wezzaki tee wainigee. Deewa labba rohkâ lai tewi wadda!" Jau oh'trâ deenâ Friedheima mah'zitaj's dab'buja preefsch sawa dehla weetu us weenu isflawetu Angtu fuggi "Medora." — Pa tam starpam pagahje 8 meh'neschi, kamehr Filipam laiks atnah'ze, ka winnam prohjam wajadseja us sawu weetu eet.

Pee sch'kirfchanah's tehws fwehtija sawu dehlu un dewe labbas mah'zibas lih'di, bet mahte gandrih's wai gri'b'eja isfamiist un arweenu fauze: "Es tewi wairs neredsefchu! Es tewi wairs neredsefchu! At dehls, at dehls, paleez pee mums." — Bet Filip's neklau-fija, un pehdigi israh'wah's ar warru no wezzaku rohkahm un gabje us sawu noderretu weetu.

Par fugga wufu bija winnam deesgan fo istur-reht; jo winnam wajadseja gruh'tus un nepatih'tam-mus darbus strah'daht, un fatris us fugga warreja winnam pawehleht. Bet Filip's bija pazeetigs un tappe pehz kahda laika par matroh'si zelts. Sai gan darbs gruh'ts un fwe'sch bija, bet tatschu Filip's pazeetigs; wiffu gruh'takajs darbs bij winnam pallau-fiba, un pirma leitnanta bahrga apeeschana, fur'sch winnu smalki pah'rskattija; jo fur gruh'takee darbi bij jadarra, tur wajadseja Filipam strah'daht.

Fuggis, fur Filip's deenestâ bija, dab'buja frakti*) preefsch kahda lunga Dlio Janeiro pilssehtâ. Zelfsch bij laimigs un lab's; no weh'tras wai zittas nelai-mes nebija ne jausmas. Jau bija ap Nofas roggu apbraufuschi un tik fo pee Sankt Franzisko oh'sta tumumâ tiffuschi, tah'da weh'tra fazehlah's, ka draudeja fuggi gabbalu gabbalos faplohsiht. Ilgi publejah's fugga laudis auk pah'rwarreht, bet par welti; pehdigi weh'ijech un witni sah'ka fuggi mehtah't, ka pats kapteine wairs nesinnaja, kah'da zeltâ fuggis stahw. Tê us reisi fagrah'be leels weh'ijech fuggi, mehtaja par lee-leem wilncem us augfchu, us jemmi un usmette us klints, tâ ka fuggis tik loh'zijah's ween un witni kâ weh'ijech draudeja fuggi azzumirkli faberst. Kap-teine redsedams, ka labbi wairs ne=ees pawehleja, tuhlin laiwâs no fuggi nolaiht, ka zih'weki warretu isglah'tees.

(Us preefschu wehl.)

Pulwers preefsch bruh'tes.

Fr. Melon.

Baggatâ pilssehtâ dsih'wo kah'da baggata atraitue. Wi'nas wih's preefsch kah'deem meh'nescheem no-mirris, un schinnis deenâs pee tah's us prezzibahm gab'jis kah'ds Latweets ar Wah'zu mehli. Bet dees-gan joh'zigi tam ar to prezzeschanas darbu isdewe'es, ka gan weh'ts luh'tu ir zitteem to sinnah't. Smalkâ mundeerâ geh'rbees, tas pee minnetas atraitues aifert

(* fugga lah'dejum's.)

un semmi pallannidamees un semmigi fweixinadams, tas lohjidamees, gohridamees un sawas rohkas berse-dams winnai fawu miblestibu ta isftubsta: „Zee-nijama madama, es Suh's bejgalligi mihleju, tadeht gribbu Suh's prezzeht. Effect schehligi un ne doh-deet man furwiti!“

„Kas tad Suh's tahds effect, ka manni til karsti mihlejeet?“

„Redseet, es esmu kantori, tepat.“

„Suh's effat kantori, ko tad Suh's tur darrat?“

„Redseet, es tur wiffu ko darru.“

„Suh's tur wiffu ko darrat! Tad Suh's jau to kantori arri flaukat?“

„Redseet, kad tas mehflains irr, tad to jau is-flauku gau.“

„Tad Suh's effat bohdes sullainis?“

„Sullainis?! Ne, ja! Redseet, es esmu wifs kas eefsch to kantori.“

„Wai tad Suh's wehl ne=effat prezzejufchees? Suh's jau tahdi pawezzi isflatteetees.“

„Redseet, weenreij' jau es prezzejohs gan, bet manna seewina nomirra.“

„Wai tad behrnu Sums naw?“

„Redseet, irr gan, weena smulka meitina, 6 gad-dus wezza.“

„Wai tad to ne dohmajeet skohlâ raidiht?“

„Dohmaju gau, laifs jau buhtu.“

„Kur tad Suh's zerrejeet to naudu dabbuht, meitenei preefsch skohlâs, sew un seewai preefsch dschwes?“

„Redseet, tadeht jau es Suh's gribbu prezzeht; jo Sums jau effoht pulka naudas.“

„Nu, zil tad Suh's pelnat?“

„15 rubkus par mehnefi.“

„15 rubkus par mehnefi, ha, tas jau buhtu labbi, bet redseet man irr weena waina.“

„Kas ta par wainu?“

„Ta irr leela waina, es dserru brandwihnu*) tohti daud! katru deenu weenu stohpu, un to newarru atstabt.“

„Ta irr masa waina, tas nau nekas! To es sinnu. Un atstahtees no ta warr ahtri, to es arri sinnu. Dserrat katru deenu weenu pingerotu masaf par stohpu, tad Suh's ahtri no tahdas dserfchanas atrabbinafetees! To es sinnu.“

„Ne, to ne! mannu mihku brandwihnu es ne-atstahschu nelad, tad labbaki Suh's atstahjeet manni!“

Prezjeschanahs kandidahs to dsirdejis, smaggi, smaggi, smaggi nopuhsdamees pa durwihm ahra stoidsahs un tuhda pee daktera aissfrehja, to ta us-

*) Tas brandwihns, ko atraitne dshere, laifam nebija zits ne-gas nefa kaffeja.

runnaja: „Daktera lungs! Es taggad teescham nabku no mannas bruhtes. To fawz M. M., ta dschw eefsch M. M., un tai irr leela, leela waina.“

„Kas ta par wainu?“

„Ta dserr daud brandwihnu, stohpu us deenu, un atstahtees no ta newarr. Dohdeet man tahdas jahles, kas to brandwihna dserfchanu aisdenn; es Sums par to labbi aismaffaschu.“ Us tam dakters atbildeja: „Pulwers man gan tahds irr, bet doht es Sums to agraki newarru, pirms Suh's man no sawas bruhtes rakstu atneffet, ka ta to brandwihnu pateefi gribb atstabt; jo kad ta to brandwihnu pateefi negribb atstabt, tad tas pulwers winnai newarr lihdscht.“

Karstajs bruhigans to dsirdejis tuhda rikschu ween pee minnetas atraitnes atpakkat sfrehja un us to faz-zija: „Waina irr pee mallas, brandwihna dserfchana irr pagallam! Es dakterim fazziju, ka Suh's manna bruhte, un tas to dsirdejis apshlijahs man tahdu pulweri doht, kas to brandwihna dserfchanu aisdenn. Tadeht dohdeet Suh's man tahdu simiti, ka Suh's to brandwihnu gribbeet atstabt, tad atneffischu Sums tuhda to pulweri.“

Atraitne to dsirdejufi sahka breht: „Ko? Suh's dakterim teifufchi, ka es Suh's bruhte, un nu grib-beet no mannim rezepti preefsch pulwera! Schè rezepte, schè pulwers!“ To fazzijufe ta karstajam bruhiganam aif lakla grabba, un durwis walka wehrufe, to ka malku us eelas isweeda. Tas nabba-dsinfach tannî baitu brihtina fabripidamees wehl at-pakkat atskattijahs ar wiffahm miblestibas engehî no baggatas zerribas mahkuteem ahra isfrisdams. Us eelas tizzis un drufstu atpubtees, tas lahdeja: „Ka terwi juppis atrautu: Lai dserr mans welns tahdu pulweri!“ Bet wianna welns tam atbildeja: „Wai turrefi mutti! Ne=ehdi wairs zittâ reifè pantu, kas wehl nau isdehts.“ „Ha, ha, ha! Baggatu bruhiti meflejis, pa durwihm ahra isfrittis! Ha, ha, ha!“

Isfluddinaschana.

Besdibbina-muzzas muifchâ, kur raggawu smehrus ar ohlektihm pahrdohd un arri frinolius par „valdeers“ dabbu, tohy masi puigeki meleti, no 11 lihds 14 gaddeem, preefsch raggawu smehrefchanas. — Kad nu schorudden' atkal ta pat, ka zittâs gaddâs, us skohlâ nahlfchanu spaidih, tad es, appaschraftsihts tehweem un mahschm (sin-nams pascheem puifahm arri) ar scho sinu pasteidsch, wiff'wehlat' lihds Simjuhda tirgani, pee mannis peeteif-tees, ka es tad tahdas tannî ammatâ warru peenemt un tee zur to no skohlâs ar pilnigahm aifbildinaschanahm atwabbinati taptu.

Mahrzis Gekis

Besdibbina-muzzas muifchas raggawu smehretajs.

Atbildedams redaktores A. Leitan.

No Zensures atwehlehts.

Kihgâ, 7. November 1869.